

DEZVOLTAREA SĂNĂTĂȚII FIZICE LA PREȘCOLARI ÎN RAPORT CU INTELIGENȚA CORPORAL KINESTEZICĂ

DEVELOPMENT OF PHYSICAL HEALTH IN PRESCHOOL SCHOOLS IN RELATION TO KINESTHETIC BODY INTELLIGENCE

*Mihaela Sandu, doctorand,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău,
profesor învățământ preșcolar, școala gimnazială ”D. Cuciuc”,
Piatra Neamț, România,*

*Mihaela Sandu, PhD student,
"Ion Creanga" SPU of Chisinau;
preschool teacher, "D. Cuciuc" high school, Piatra Neamț, Romania,
ORCID: 0000-0002-1212-4735*

CZU: 373.2.037

DOI: 10.46728/c.v2.25-03-2022.p115-120

Abstract

The harmonious development of the body has a very important component through physical health at a preschool age. Physical activity has a significant share in the proper physical development of the child. Physical education is a component of general education and also influences the intellectual sphere of the child. According to H. Gardner's Theory of Multiple Intelligences, all people have all forms of intelligence. Body-kinesthetics intelligence is responsible for controlling and interpreting body movements, handling objects. It allows them to move, to act. The basic form, the most commonly used and most effective method is the game.

Key-words: physical health, body-kinesthetic intelligence, play.

Dezvoltarea armonioasă a organismului are o componentă deosebit de importantă prin sănătatea fizică la vârsta preșcolară mai ales pentru că mișcarea este modul propriu de a învăța, de a se juca, de a socializa.

Exercițiul fizic este un factor stimulator pentru respirație și circulație sanguină care întărește și dezvoltă sistemul muscular și osos - o contribuție fundamentală la crearea legăturii între gândire și acțiune. Alese în funcție de vârsta copilului și de posibilitățile pe care le au, jocurile și activitățile de educație fizică contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor, la creșterea capacităților fizice și intelectuale. Forma de bază, metoda cea mai des utilizată și eficientă, cu deosebite valențe de ordin instructiv-educativ și afective folosită în învățarea actelor motrice, în formarea priceperilor și deprinderilor motrice, precum și dezvoltarea calităților motrice, o constituie jocul, care determină o motivație puternică pentru acțiune, stimulează interesul și participarea activă și creatoare.

Educația fizică este o componentă a educației generale, alături de educația intelectuală, educația morală, educația estetică și educația tehnico-profesională. Între toate aceste componente există interdependență, relații reciproce, ele formând un sistem. Educația fizică poate influența foarte mult atât sfera intelectuală a personalității umane, dar și celelalte sfere. Sensul principal al relației în cadrul sistemului componentelor educației generale este de la educația fizică către celelalte și nu invers [3, p.10] și în acest context subliniem, importanța educației fizice pentru formarea sănătății fizice.

Howard Gardner definește inteligența ca un „potențial bio-psihologic care procesează forme specifice de informații în formule distincte” [5, p. 34]. În aceeași măsură trebuie să știm că toți oamenii dețin toate formele de inteligență

În urma analizei Curriculumului Național pentru Educația timpurie subliniem faptul că metoda proiectelor poate să ofere contexte în care copiii pot aplica o foarte mare cantitate de cunoștințe și deprinderi sociale și intelectuale, pe lângă cele de bază furnizate de curriculum. Un proiect are o structură temporală care o ajută pe educatoare să-și organizeze progresiv activitatea cu copiii, în funcție de dezvoltarea lor, de interesul acestora și de gradul de cunoaștere a subiectului luat în discuție. Proiectul poate fi încorporat în curriculum-ul pentru vârste timpurii de la noi.

Aplicarea Teoriei Inteligențelor Multiple poate fi favorizată în alternativele educaționale.

„În numeroase moduri, inteligențele multiple par a fi un plan special al copilăriei. Când observăm copiii putem observa cu ușurință cum își utilizează diferitele inteligențe” [6, p. 94].

„Orice individ poate dezvolta o inteligență dacă este bine motivat, dacă trăiește într-o cultură care prețuiește acea inteligență și dacă există resurse umane și artefacte (texte, programe pe calculator, grupuri de studiu) pe care le poate folosi” [ibidem, p. 98]. Prin metoda proiectelor se poate oferi fiecărui copil posibilitatea de a trăi succesul și de a fi motivat.

Printre factorii favorizanți poate fi menționat și acela că grădinița poate respecta interesele spontane ale copilului și modurile lui firești de învățare.

Referindu-ne la inteligența corporal-kinestezică, este important de subliniat faptul că este responsabilă pentru controlarea și interpretarea mișcărilor corpului, manevrarea obiectelor, coordonarea între corp și partea afectivă ființei umane. Acest tip de inteligență nu este întâlnit doar la sportivi ci și la chirurghi prin mișcărilor de mare finețe, la muzicieni, la piloți, acolo unde intensitatea atingerii sau reglajele fine sunt secretul profesionalismului acestor meserii. Se observă că oamenii sunt abili și rapizi în acțiunile lor tocmai pentru că inteligența corporal-kinestezică primează [1, p. 107].

Revenind la anii preșcolariității, copiii cu o inteligență corporal-kinestezică cu un nivel ridicat vor fi deosebit de atrași de centrul construcției. La acești copii se observă o bună coordonare, simt ritmul foarte bine și au un control foarte precis al corpului lor. Învăță repede să mânuiască obiecte și au reacții foarte bine coordonate la nivelul corpului. Le place să se miște, să acționeze, să atingă totul. Vizualizarea nu este niciodată suficientă pentru ei, de altfel nici nu sunt sensibili la imagini ci doar la senzațiile tactile, de aceea își amintesc doar ce au manipulat, au atins nu ce au văzut sau au auzit.

Dacă se joacă în timp ce ascultă o informație o vor reține mult mai ușor. Au tendința de a-și comuta rapid atenția și acest lucru este privit ca o lipsă de concentrare datorită căreia părinții sunt tentați să eticheteze copilul ca fiind leneș, neglijent sau să aibă lipsă de concentrare. Acești copii au nevoie de pauze în care să alerge, să se joace, să facă mișcare.

În cadrul activităților din Domeniile Experiențiale din orice domeniu ar fi, trebuie inserată o secvență care prin mișcare asociată cu versificație să răspundă la nevoile de exercițiu fizic dar și să asigure condiții de asimilare de noi cunoștințe.

Ținând cont de cele relatate mai sus ne-am propus să elucidăm unele aspecte ale dezvoltării sănătății fizice la preșcolari în raport cu inteligența corporal kinestezică.

Sănătatea fizică este o componentă importantă a sănătății individului alături de sănătatea psihică și sănătatea socială care se evidențiază prin comportamente în legătură cu stadiul de dezvoltare.

Pentru identificarea gradului de exteriorizare a inteligenței corporale kinestezice am aplicat chestionarul lui H. Gardner pentru adulți, adaptat de I. Dumitru, M. Dragu, care se adresează preșcolarilor din grupa mare, pregătitoare pentru școală și elevilor din clasele I-IV [7, p. 71-74].

În contextul celor relatate mai sus, aducem datele lui Armstrong Th. cu privire la inteligența mișcării, denumită și inteligență corporală kinestezică care este în strânsă legătură cu celelalte inteligențe. Mentea și corpul conlucrează pentru a aduna și procesa informațiile. Din altă perspectivă a conexiunii minte-corp ajută la rezolvarea problemelor și obținerea ideilor creative pentru că se poate „ să gândești “ cu corpul [1, p.112].

În investigații au fost implicați 26 de preșcolari cu vârsta cuprinsă între 5-6 ani. Chestionarul ne-a permis să evaluăm cele 8 tipuri de inteligențe multiple. Însă în studiul nostru am luat în considerare doar tipul corporal kinestezic (abilități motrice precum coordonarea, echilibrul, dexteritatea, flexibilitatea forța vitează, deprinderi la nivel tactil și cutanat, capacitatea de ași folosi propriul corp pentru a exprima sentimente și emoții prin mișcare, manevrare a diferitor obiecte), deoarece în viziunea noastră acest tip influențează considerabil sănătatea fizică.

Astfel, analizând rezultatele individuale exteriorizate de copii și sistematizându-le am constatat:

- la 60% din copii un nivel mediu de dezvoltare, din care 28 % au însumat câte 7 puncte, cu o diferență mică față de nivelul dezvoltat (8-10 puncte);
- la 40% din copii un nivel de dezvoltare destul de scăzut, cu precădere spre punctajul minim (3-1 puncte din punctajul total).

Remarcăm faptul că nu s-a identificat nivelul înalt al inteligenței corporale kinestezice, probabil o contribuție a acestor rezultate fiind și traversarea perioadei de pandemie cu restricțiile impuse de starea de alertă, dar și un mod de viață sedentar specific mediului familiar urban, dar pe de altă parte și de etapa de dezvoltare corespondentă vârstei.

Studiind în egală măsură standardele de dezvoltare ale preșcolarilor am făcut o corelare între atingerea nivelului de competențe cerute și gradul de manifestare a inteligenței corporale kinestezice.

Dezvoltarea fizică din perspectiva motricității este în concordanță cu inteligența corporală kinestezică și se poate dovedi acest lucru prin constatarea nivelului de dezvoltare consemnat în fișele de evaluare ale preșcolarilor.

În tabelul 1, am făcut o sinteză a nivelului inteligenței corporale kinestezice (NICK) raportată la dezvoltarea fizică după standarde specificate în Curriculum educație timpurii [4]

Tabelul 1. Sinteza nivelurilor inteligenței corporal kinestezice raportată la dezvoltarea fizică [4]

<i>Nivelurile ICK</i>	<i>Comportamentele ce vizează dezvoltarea fizică</i>	<i>Ponderea copiilor</i>
<i>Nivel înalt</i>	-	-
<i>Nivel mediu</i>	Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei	23% (n=6)
	Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului de dezvoltare	31% (n=8)
	Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate.	38% (n=10)
	Utilizează simțul tactil în interacțiunea cu mediul apropiat	35% (n=9)
	Se orientează în spațiu pe baza simțurilor	31% (n=8)
	Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii.	50% (n=13)
<i>Nivel scăzut</i>	Își coordonează mușchii în desfășurarea unor activități diversificate, specifice vârstei	-
	Participă la activități fizice variate, adecvate nivelului de dezvoltare	15% (n=4)
	Utilizează mâinile și degetele pentru realizarea de activități variate.	23% (n=6)
	Utilizează simțul tactil în interacțiunea cu mediul apropiat	8% (n=2)
	Se orientează în spațiu pe baza simțurilor	4% (n=1)
	Își coordonează mișcările în funcție de ritm, cadență, pauză, semnale sonore, melodii.	23% (n=6)

Nivelurile de dezvoltare diferite atinse de preșcolari constituie premisa aplicării diferențierii în formarea sănătății fizice, în dependență de inteligența corporal-kinestezică.

Un rol deosebit în menținerea și întărirea sănătății copiilor o au activitățile de educație fizică. Alese în funcție de vârsta copilului și de posibilitățile pe care le au, jocurile și activitățile de educație fizică contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor, la creșterea capacităților fizice și intelectuale.

Forma de bază, metoda cea mai des utilizată și eficientă, cu deosebite valențe de ordin instructiv-educativ și afective folosită în învățarea actelor motrice, în formarea priceperilor și deprinderilor motrice, precum și dezvoltarea calităților motrice, o constituie jocul, care determină o motivație puternică pentru acțiune, stimulează interesul și participarea activă și creatoare.

Astfel, diferențierea care a stat la baza formării grupurilor de copii s-a realizat în funcție de nivelul de inteligență corporal-kinestezică a preșcolarilor. Jocurile propuse și exersate au fost diferite (Tab. 1):

- grup I - copiii care au demonstrat un nivel mediu al inteligenței corporal kinestezice s-a lucrat în direcția îmbunătățirii inteligenței mișcărilor, dar metodele aplicate au fost diferențiate și în cadrul grupului în dependență de variația lor la limita inferioară și superioară a nivelului dat (Fig. 1);
- grup II - copiii care au vizat un nivel scăzut al inteligenței corporal kinestezice cu al doilea grup s-a urmărit perceperea inteligenței corporal kinestezice și formarea și dezvoltarea ei creșterea nivelului acestei inteligențe.

Opționalul grupei poate fi resursa de timp în care observăm copiii mai ales cei care în cadrul activităților frontale nu reușesc să își concentreze atenția dacă sunt statici.

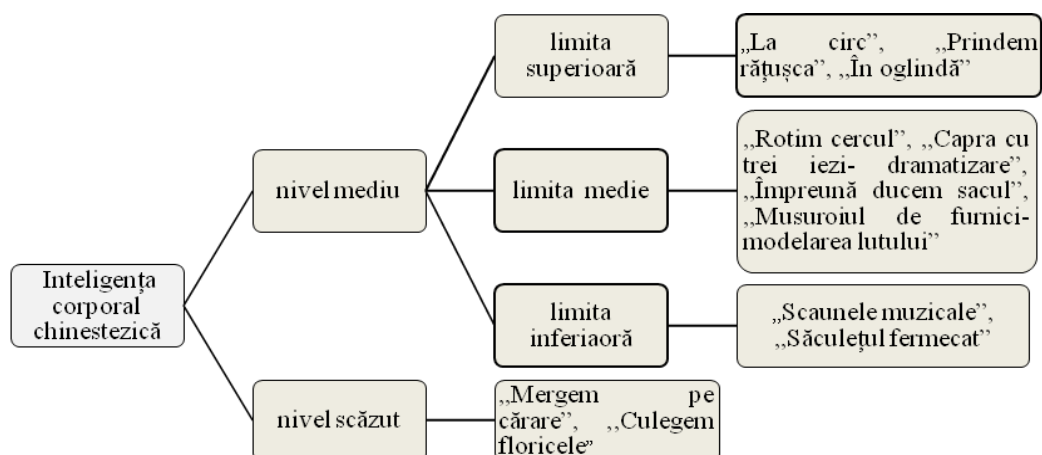

Figura 1. Exemple de jocuri pentru dezvoltare inteligenței corporale kinestezice

Jocul încorporează mișcare și cunoaștere și dacă realizăm un echilibru el va fi eficient pentru preșcolarii cu inteligență corporală kinestezică fără să obosească pe ceilalți dacă jocul nu se desfășoară diferențiat.

Activitățile realizate pe grupuri diferite, oricum nu i-a oprit să participe și pe copiii interesați din grupul celălalt mai ales în cadrul activităților liber alese.

Pentru grupul I – copiii care au exteriorizat o inteligență corporală kinestezică de nivel mediu la limita superioară am realizat jocuri cu bile (jonglare cu două mingi, ping-pong) pentru exersarea coordonării mână-ochi, aruncări la coșul de baschet, cercuri în suporturi, concurs de strâmbături „în oglindă”, jocul de mimă, dansuri cu cercuri și panglici. Specific acestor copii este faptul că acționează și se joacă cu obiecte mai bine în timp ce li se aduc și anumite informații, iar informațiile prezentate să redată prin modele vizuale care pot fi contactate, cu care se pot juca.

Pentru grupul II – copii care au manifestat nivel scăzut și mediu la limita inferioară am realizat mai mult exerciții fizice pe muzică, modelarea lutului, jocuri în echipă.

Menționăm, jocurile aplicate au fost complicate pe parcurs și complicarea lor a ținut de evoluția dezvoltării fizice în raport cu inteligența corporală kinestezică care stă la baza sănătății fizice.

Cum opționalul desfășurat în acest an școlar se apropie de perioada de evaluare, am observat deja modificări pozitive în dezvoltarea inteligenței corporale kinestezice. Copiii execută mișcările cu mai multă siguranță, se orientează mult mai ușor, manipulează obiecte fără dificultate și participă cu interes și la activități unde necesită mai mult motricitate fină.

Deci, un copil cu o inteligență corporală kinestezică dezvoltată are o oportunitate majoră –sănătatea fizică, dar totodată se deschid și alte oportunități pentru dezvoltarea lui cognitivă în diverse domenii (educație pentru mediu, arte etc.)

BIBLIOGRAFIE

1. ARMSTRONG, THOMAS, *Ești mai inteligent decât crezi - Un ghid al inteligențelor multiple, pentru copii*. București: Curtea Veche, 2011. 210 p. ISBN 978-606-588-154-9
2. AQ. *Inteligențe adaptative*. București: Gama, 2021. 48 p. ISBN 978-973-149- 674-0
3. CÂRSTEA, GH., *Teoria și metodică educației fizice*. București: AN-DA, 2000. 198 p. ISBN 973-99256- 6- 9

4. Curriculum educație timpurie, 2019. Anexa la ordinul ministrului Educației Naționale nr. 4.694/2.08.2019. https://www.edu.ro/sites/default/files/Curriculum%20ET_2019_aug.pdf (vizitat 4.03.2022).
5. GARDNER, H. *Tratat de răzgândire*. București: ALLFA, 2006. 272p. ISBN 978-973-724-007-1
6. GARDNER, H. *Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică* București: Sigma, 2019. 320 p. ISBN 978- 606-727-063-1
7. DUMITRU, I. DRAGU, M. *Cartea inteligențelor multiple. Tehnici de identificare a tipurilor de inteligență la copiii de vârstă preșcolară și la elevii din clasele I-IV ”*. Târgoviște: Gimnasium, 2010. 84 p. ISBN 973-799-205-9

ROLUL EDUCATIV AL ORELOR DE COREGRAFIE

THE EDUCATIONAL ROLE OF CHOREOGRAPHY HOURS

*Ion Benchei, lector universitar,
UPS „Ion Creangă” din Chișinău*

*Ion Benchei, university lecturer,
„Ion Creangă” SPU, Chisinau
ORCID: 0000-0002-9829-4988*

CZU: 37.036:793

DOI: 10.46728/c.v2.25-03-2022.p120-129

Abstract

Educational work in choreography classes is a complex and multilateral process. It is associated with the implementation of a broad program of organizational and artistically performing pedagogical measures. Each direction in a teacher's practice has its own internal logic, models and principles of implementation. The specificity of the educational work during the choreography lessons is conditioned by the organic combination of the artistic, general pedagogical and social interpretative moments in its implementation and provision. The teacher's efforts are aimed at forming a vision of the world in children, educating a high moral culture, artistic and aesthetic development. These tasks are solved by involving children in artistic and interpretative activities, organizing educational and creative work.

Key-words: educational role, choreography, responsibility, discipline, safety, expressiveness, attention, memory, will, imagination, thinking.

La baza cerințelor pedagogice pentru determinarea conținutului, metodologiei și formelor de organizare a orelor de coregrafie cu copii stă principiul educativ. Educația și învățarea sunt o unitate inseparabilă. Procesul pedagogic este construit în așa fel încât copiii, dobândind cunoștințe, stăpânind deprinderi și abilități, în același timp își formează viziunea sa asupra lumii înconjurătoare, obțin trăsături de caracter mai bune. Cursurile de dans contribuie la educația estetică a copiilor, au un efect pozitiv asupra dezvoltării lor fizice, contribuie la creșterea culturii lor generale, astfel încât se poate susține că arta coregrafică are o oportunitate bogată pentru implementarea pe scară largă a sarcinilor educaționale. De aceea actualitatea și relevanța alegerii acestui subiect este evidentă. Artă coregrafică mereu a atras atenția copiilor. Actualmente este răspândită pe larg în instituțiile culturale și educative din Republica Moldova.

Secțiunile coregrafie din școlile de artă și școlile cu profil coregrafic s-au arătat în practică ca o formă promițătoare de educație estetică a copiilor și adolescenților, care se bazează pe